7.SINIF 2. ÜNİTE ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

SOSYAL BİLGİLER

Bu kitapçık İSTANBUL Ölçme Değerlendirme Merkezi tarafından hazırlanmıştır.

1. Aşağıda verilen ifadeleri uygun kelimeleri kullanarak doldurunuz.

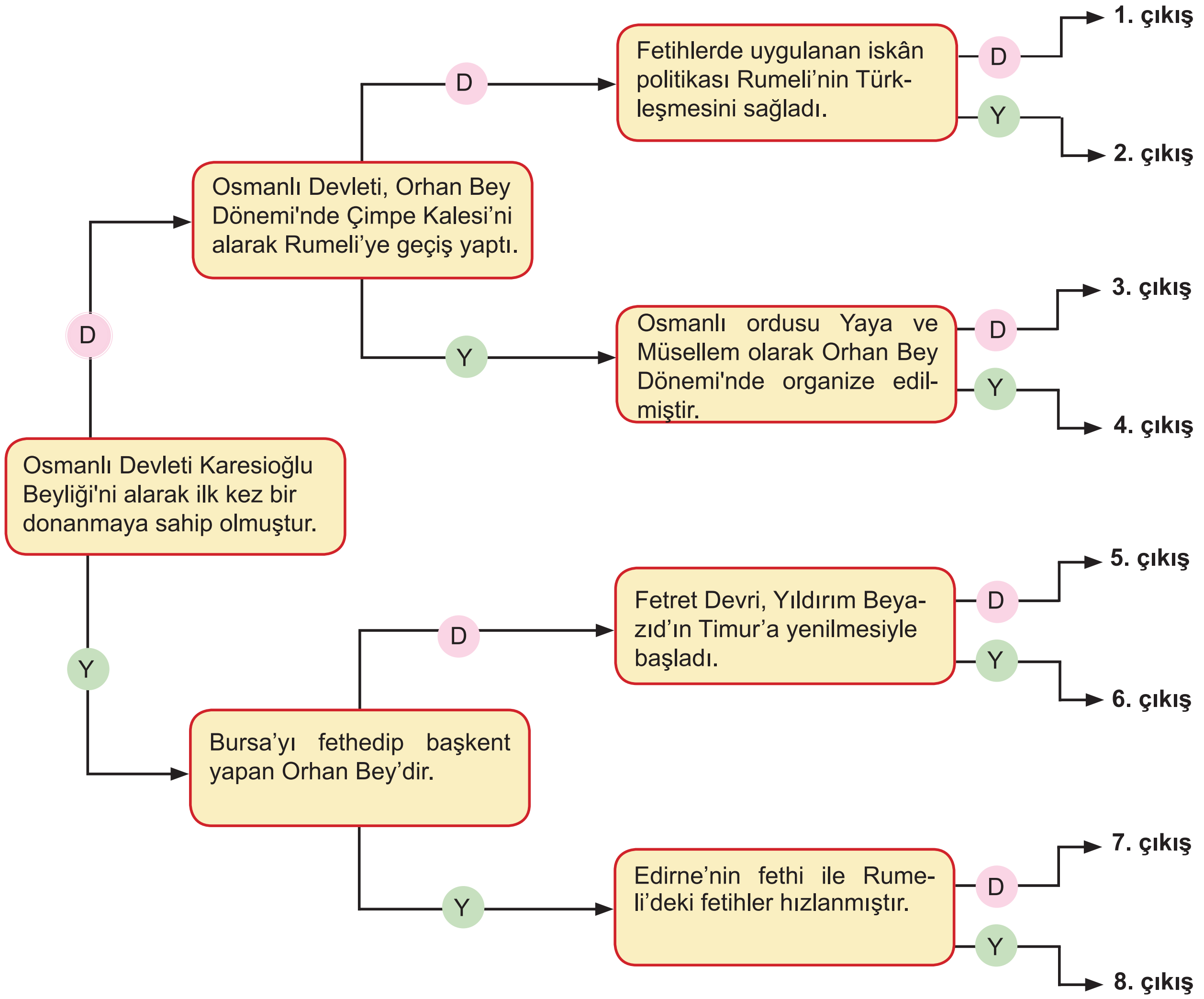
Çimpe Kalesi | Osman Bey | Yeniçeri Ocağı | gaza ve cihat | sipahi | Orhan Bey | Koyunhisar | I. Murad | Fetret Devri | Yıldırım Beyazıt | Tımar Sistemi | Söğüt

1. Osmanlı Devleti'nin Rumeli'deki ilk toprağı ....'dır.
2. ....devletin merkezini ....'ten Bilecik'e taşımıştır.
3. Pençik sistemiyle yetiştirilen gençler ....'nın da insan kaynağını oluşturmuşlardır.
4. ....ilk kez Rumeli'de uygulanmaya başlanmıştır.
5. İstanbul Boğazı'na Anadolu Hisarı'nı (Güzelce Hisar)..................................yaptırmıştır.
6. Çelebi Mehmet ....'ne son vererek Osmanlı Devleti'nin ikinci kurucusu ünvanını almıştır.
7. ....Bursa'yı başkent yapmıştır.
8. İslamiyet'i yaymak için yapılan mücadeleye ....denir.
9. Istanbul'u kuşatan ilk Osmanlı padişahı ....Haçlı saldırısı sonucu kuşatmayı kaldırmıştır.
10. ....Savaşı, Bizans İmparatorluğu ile yapılan ilk savaştır.
11. .... Hamitoğulları Beyliği'nden Isparta ve çevresini satın almıştır.

2. Osmanlı Devleti'nin kısa sürede büyüyüp gelişmesinin sebepleri düşünüldüğünde aşağıdaki cümlelerin hangileri doğru ya da yanlış olur? Cümle başına D / Y yazarak belirtiniz

	Adil padişahların yetiştirilmesi.
	Fethedilen yerlerin hoşgörü anlayışı ile yönetilmesi.
	Gaza ve cihat anlayışıyla İslam'ın yayılması.
	Alınan yerlerde sömürgecilik yapılması.
	Ağır vergilerle ekonominin düzeltilmeye çalışılması.
	Şeyh Edebali gibi bilim insanlarının desteğinin alınması.
	Bayındırlık ve imar faaliyetleri ile sosyal hayatın düzenlenmesi.
	Coğrafi konumunun elverişli olması.
	Kilise ve Papa ile iş birliği yapılması.

3. **Aşağıda verilen şemadaki ifadeleri en soldaki kutucuktan başlayarak okuyunuz. İfadelerin doğru(D) ya da yanlış(Y) olduğuna karar vererek doğru çıkışı bulunuz.**

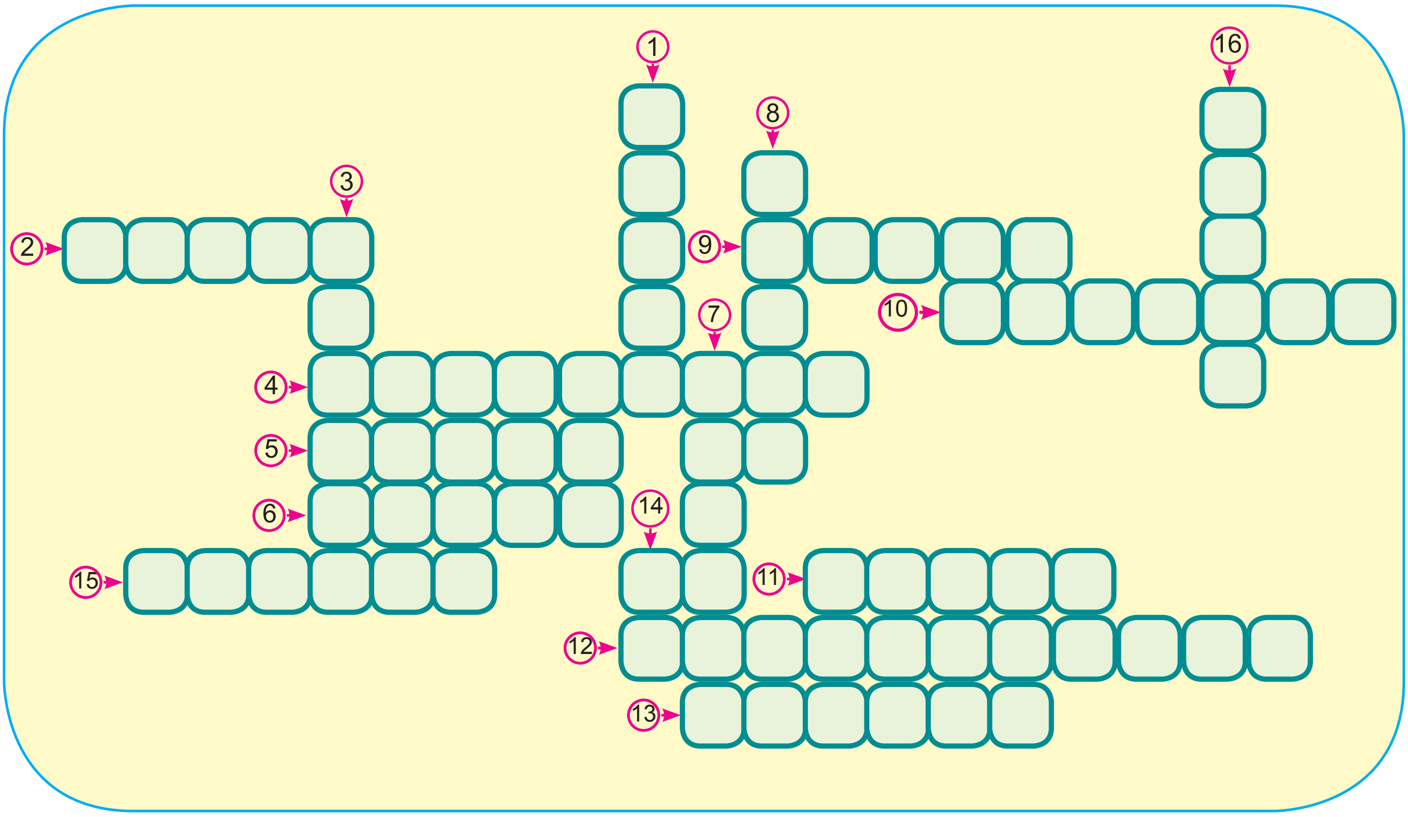

4. **Aşağıda Osmanlı Devleti'nin 14-16. yüzyıllar arasındaki dönemini anlatan bazı cümleler verilmiştir. Cümlel-erdeki boşlukları uygun ifadeler ile tamamlayınız**

a. ____________ kapıkulu piyadelerinin parçasıdır. Başkentte bulunur ve padişahı korurlardı.
b. Rodos'un fethi _____________ Dönemi'nde gerçekleşmiştir.
c. Mısır'ın fethi ile ____________Osmanlı Devleti'ne geçmiştir.
d. Ordunun en kalabalık kısmını _____________________oluştururdu ve "Dirlik" adı verilen vergi gelirleriyle destekle-nirdi.
e. Fethedilen yerlerde kalıcılığı arttırmak için __________ politikası uygulanırdı.

5. Soruları cevaplayarak bulmacayı çözünüz.

1. Osmanlı Devleti'nde yönetici ve askerî sınıf dışında kalan kesime ne ad verilir?
2. Kayı Boyu'nun Bizans sınırında, ilk yerleştiği yer neresidir?
3. Bizans İmparatorluğu zamanında vali düzeyinde olan yöneticilere verilen isim nedir?
4. Ertuğrul Bey idaresindeki Kayıların ilk yerleştiği yer neresidir?
5. Şeyhülislamın verdiği kararlara hangi isim verilirdi?
6. Kapıkulu askerlerinin üç ayda bir aldıkları maaşın ismi nedir?
7. Osmanlı Devleti'nde tımar sisteminin uygulandığı topraklara başka hangi isim verilir?
8. İslamiyeti korumak ve yaymak amacıyla din uğruna yapılan savaşlara ne ad verilir?
9. Fethedilen yerlerde kalıcılığı arttırmak için uygulanan politikaya ne ad verilir?
10. Fethedilen toprakların dağıtımını yapan görevli kimdir?
11. Osmanlı Devleti'nde devlet işlerinin görüşüldüğü kurulun ismi nedir?
12. Osmanlı Devleti'nin üs olarak kullandığı, Rumeli'deki ilk toprağı neresidir?
13. Osmanlı Devleti'ne katılan ilk beylik hangisidir?
14. Anadolu'da sınır boylarındaki beyliklere ne isim verilirdi?
15. Osmanlı Devleti'nde Ankara Savaşı'ndan sonra yaşanan döneme ne ad verilir?
16. 1444 yılında II. Murat'ın kazandığı zaferin ismi nedir?

6. **Osmanlı Devleti'nin kuruluş dönemi ile ilgili verilen bilgileri gerçekleştiği dönem padişahı ile eşleştiriniz.**

1	Yaya ve Müsellem birliklerinin kurulması
2	Beyliğin merkezinin Söğüt'ten Bileciğe taşınması
3	Bir savaşta ilk kez top kullanılması
4	İstanbul'un ilk kez kuşatılması
5	İlk kez Divan Teşkilatı'nın kurulması

a	Yıldırım Beyazıt
b	Orhan Bey
c	Osman Bey
d	1. Murat

1: .... 2: .... 3: .... 4: .... 5: ....

7.

Verilen Anadolu Beylikleri haritasını da göz önünde bulundurarak Osmanlı Devleti'nin siyasi bir güç olarak ortaya çıkışını etkileyen faktörleri alanlarına göre sınıflandırınız.

Faktörler	Ekonomik	Siyasi	Coğrafi
Osmanoğulları'nın Bizans İmparatorluğu'na ait önemli ticaret merkezlerine komşu olması ve buralardan gelir elde etmesi			
Bizans İmparatorluğu'na komşu bir uç beyliği olarak kurulmuş olması			
Ticaret yollarının bir kısmının Osmanoğulları'nın egemenliğine girmiş olması			
Bizans İmparatorluğu'nun iç karışıklıklar nedeniyle zayıf durumda olması			
Osmanoğulları'nın cihan hâkimiyeti anlayışına sahip olması			
Bizans İmparatorluğu'nun kendi tekfurlarına söz geçiremiyor olması			

8. Aşağıdaki tanımlarla ifadeleri eşleştiriniz.

1	Balkanlarda fethedilen yerlere Anadolu'daki Türklerin yerleştirilmesidir.
2	İslam dinini korumak veya yaymak amacıyla Müslüman olmayanlara karşı yapılan kutsal savaştır.
3	Fethedilen yerlerde halkı Osmanlı Devleti'ne ısındırmak için uygulanan hoşgörüye denir.
4	Fethedilen yerlerdeki Hristiyan ailelerin sağlıklı ve aklı başında çocuklarının alınarak Kapıkulu Ocakları'na yerleştirilmesine denir.
5	Barış döneminde vergi aldıkları yerdeki huzuru sağlayan, savaş zamanı ise birlikleriyle orduya katılanların oluşturduğu gruptur.
6	Osmanlı Devleti'nde yönetilenlerin oluşturduğu ve aynı inanca bağlı toplulukları ifade eden terimdir.

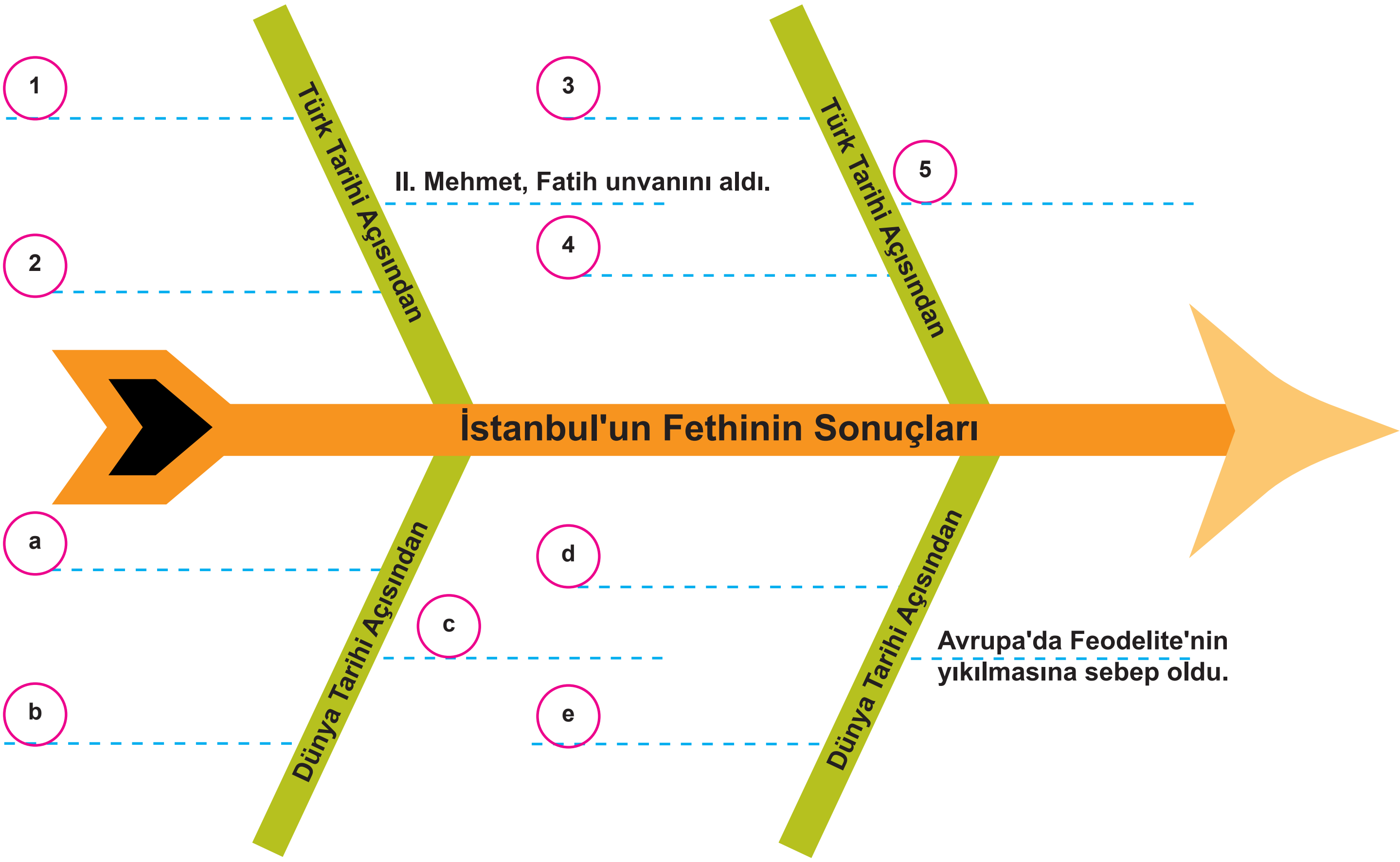
a	Tımarlı Sipahi
b	Millet Sistemi
c	İskân Politikası
d	İstimalet Politikası
e	Devşirme Sistemi
f	Gaza

1: .... **2: ....** **3: ....**
4: .... **5: ....** **6: ....**

9. Verilen olayların hangi padişah döneminde gerçekleştiğine bakarak tabloyu işaretleyiniz.

	Osman Gazi	Orhan Gazi	I. Murat	Yıldırım Beyazıt	Çelebi I. Mehmet	II. Murat
Ankara Savaşı'nda yenilmesiyle Fetret Devri başladı.						
Osmanlı Devleti'nin ikinci kurucusu sayılır.						
Varna ve II. Kosova Savaşlarında Haçlı birliğini yendi.						
Sazlıdere Savaşı'nı kazanarak Edirne'yi başkent yaptı.						
Bursa'yı alarak başkent yaptı.						
Koyunhisar Savaşı'nda Bizans İmparatorluğu'nu yendi.						
Divan-ı Hümayun kuruldu.						
İznik'te ilk Osmanlı medresesi açıldı.						

10. **Verilen diyagramı uygun ifadelerle tamamlayınız.**

11. **Aşağıda görevleri verilen Divan üyelerinin isimlerini yazınız.**

1. Padişahtan sonra en yetkili kişidir. → ....
2. Adalet ve eğitim ile ilgilenir. → ....
3. Padişahın tuğrasını çeker. → ....
4. Alınan kararların İslam'a uygunluğunu denetler. → ....
5. Maliye işlerine bakar. → ....
6. Devletin dış işleri ile ilgilenen üyesidir. → ....
7. Donanma kuvvetleri komutanıdır. → ....
8. Sadrazamın yardımcılarıdır. → ....
9. II. Mehmet zamanına kadar divan başkanıdır. → ....

12. **Divan-ı Hümayun'da Kıbrıs adasında bulunan korsanların durumunu ve halkın şikayetlerini görüşmek üzere bir toplantı yapılmıştır. Divan üyelerinin görevleri düşünüldüğünde verilen konuşmaların kimlere ait olabileceğini eşleştiriniz.**

Divan üyeleri		**Konuşmalar**
1 Sadrazam	a	Emrimdeki kadılara siparişleri zayi olan halktan birçok şikâyet gelmiş.
2 Nişancı	b	Bugün Divan toplantısına Akdeniz'de ticaret yapan müslümanların Kıbrıs adasında bulunan korsanlar hakkındaki şikâyetleri ile başlıyoruz.
3 Kazasker	c	Kıbrıs adasında bulunan korsanlarla Akdeniz'de zaman zaman karşılaşıyoruz, bizimle savaşmaktan korkuyorlar.
4 Defterdar	d	Korsanların saldırıları Hazine'ye de zarar vermekte.
5 Kaptan-ı Derya	e	Divan'da alınan kararlar kesinleşti ise padişahın imzası olan tuğrayı atalım.
6 Yeniçeri Ağası	f	Kıbrıs'a gidecek yeniçerilerin hazırlık yapması için emir vereyim.

13. **Yavuz Sultan Selim 1517'de Mısır'ı Memluk Devleti'nden alarak Osmanlı İmparatorluğu topraklarına katmıştır. Bu durumun Osmanlı İmparatorluğu'na sağladığı coğrafi / jeo-stratejik avantajlar neler olmuştur?**

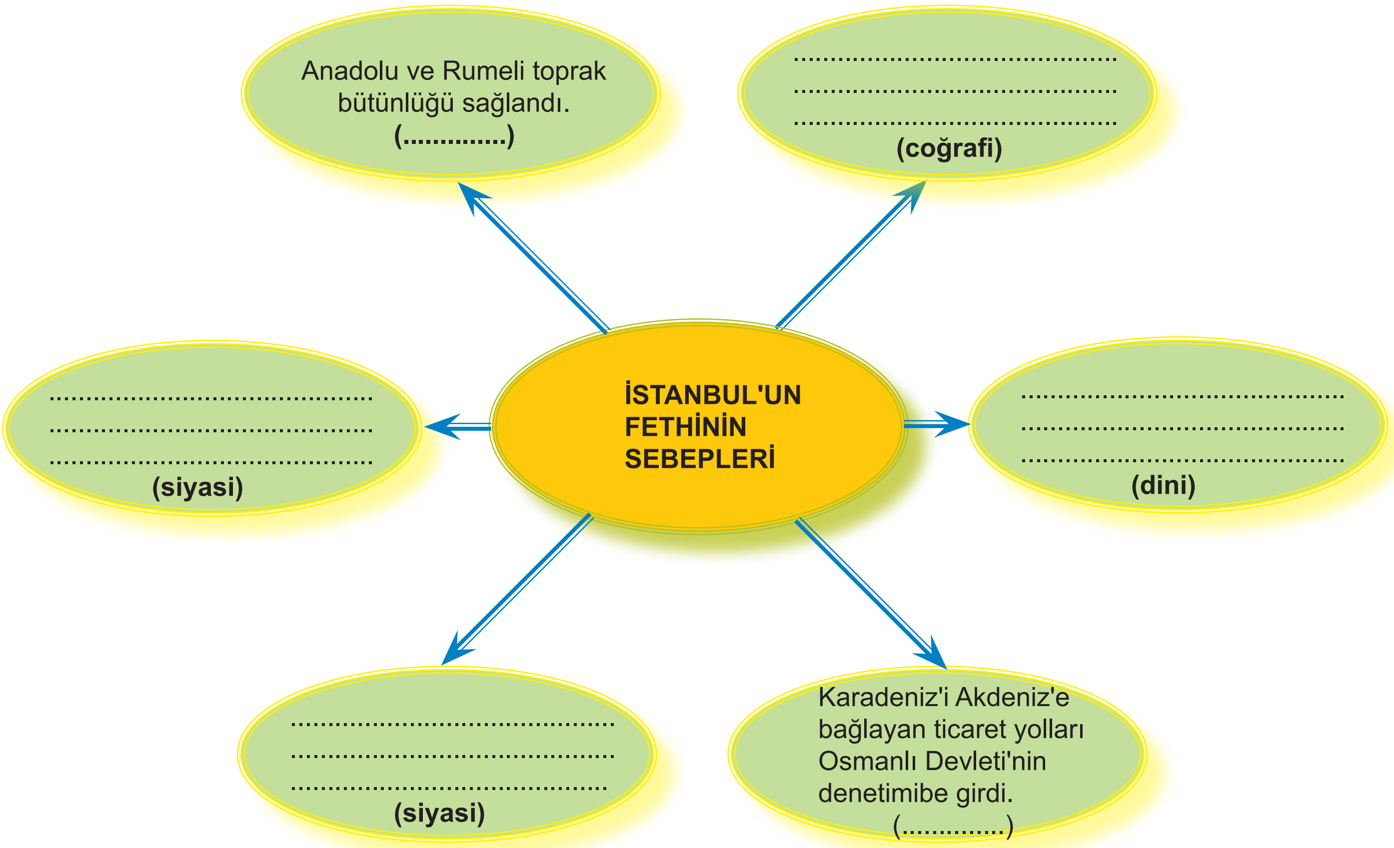
………..

………..

………..

………..

14. Verilen diyagramdaki boşlukları tamamlayınız.

15. Sorulara tabloda kullanılan sayıları kullanarak cevap veriniz.

1) İstanbul'un fethi	**2) Mısır'ın fethi**	**3) Rodos'un fethi**
4) Kıbrıs'ın fethi	**5) Edirne'nin fethi**	**6) Bursa'nın fethi**
7) Çimpe Kalesi'nin Fethi	**8) Girit'in fethi**	**9)Trabzon'un fethi**

a) Hangi fetihler ile başkent değişmiştir? ________

b) Hangi fetihler ile Karadeniz'deki hâkimiyet artmıştır? ________

c) Hangi fetihler ile Rumeli'deki ilerleme kolaylaşmıştır? _______

d) Hangi fetihler ile İpek ve Baharat yollarında hâkimiyet sağlanmıştır? ________

e) Hangileri deniz aşırı fetihlerdir? _________

f) Hangi fetihler bugünkü sınırlarımızın dışında yapılmıştır? ________

16. Aşağıdaki cümlelerde doğru ve yanlış olanları belirtiniz. Doğru olanlar için "D", yanlış olanlar için "Y" yazılı kutucukların altına ✓ işaretini koyunuz.

	D	Y	
1			İlk Osmanlı ordusu, Yaya ve Müsellem olarak Orhan Bey tarafından kuruldu.
2			Kapıkulu Askerleri, devşirme usulüne göre alınmaktadır.
3			Kaptan-ı Derya, kara kuvvetleri komutanıdır.
4			Padişahın katılmadığı savaşlarda başkomutan sadrazamdır.
5			Akıncılar, keşif yapan öncü birliklerdir.
6			Cebeci Ocağı, tüneller kazarak surları yıkarlar.
7			Yeniçeriler üç ayda bir "ulufe" denilen maaş alırlar.
8			Tımar sisteminden "cebelü" denilen askerler yetişir.
9			Deliler, aklen deli olanlardan oluşan bir askerî gruptur.

17. Verilen gelişmelerin hangi padişah dönemine ait olduğunu tabloya göre cevaplandırınız.

1) Varna Savaşı	**2) Bursa'nın fethi**	**3) İlk deniz savaşı**	**4) Sırpsığındı Savaşı**
5) Koyunhisar Savaşı	**6) Ankara Savaşı**	**7) I. Kosova Savaşı**	**8) Niğbolu Kuşatması**
9) İstanbul Kuşatması	**10) Çimpe'nin Alınması**	**11) II. Kosova Savaşı**	**12) Maltepe Savaşı**

a) Osman Bey.........................

b) Orhan Bey ....

c) I. Murat.............................

d) I. Beyazıt ....

e) I. Mehmet..........................

f) II. Murat............................

18. Aşağıda Osmanlı ile ilgili sefer, savaş ve fetihlere yer verilmiştir.

Preveze – Belgrad – Ridaniye – Kıbrıs – Kırım – Otrento – Amasra – Mercidabık – Mohaç – Çaldıran – Varna – Kosova – Turnadağ – Sinop – Trabzon – Rodos

Osmanlı Devleti ile ilgili verilen sefer, savaş ve fetihleri uygun başlıklar altında gruplandırınız.

Batıda Hâkimiyet	İslam Dünyasında Liderlik	Akdeniz Hâkimiyeti	Karadeniz Hâkimiyeti
....	....	....	....
....	....	....	....
....	....	....	....
....	....	....	....
....		....	....

19. Cümlelerdeki boşlukları uygun kelimelerle tamamlayınız.

a. Fransız İhtilali ile ortaya çıkan etkileri azaltmak için Osmanlı Devleti tarafından .... ve ....fermanları ilan edilmiştir.

b. Osmanlı Devleti ....'na ayak uyduramadığı için ülke pazarları yabancı mallarla dolmuştur.

c. Akıl, gözlem ve deneye dayalı bilimsel düşünmenin geliştiği döneme................................denir.

d. İstanbul'un fethi ile buradan ayrılan Hristiyan aydınların Avrupa'ya gitmesi ....başlamasında etkili olmuştur.

e. Coğrafi keşifler ile yeni yolların bulunması Osmanlı hâkimiyetinde bulunan ....ve ....yollarının önemini kaybetmesine neden olmuştur.

f. Coğrafi keşifler ile birlikte ticaret yollarının yer değiştirmesi Osmanlı Devletini .... açısından olumsuz etkilemiştir.

20. 7/C sınıfındaki Esra, Sosyal Bilgiler dersinde Avrupa'daki gelişmeler konusuyla ilgili bir sunum hazırlamaktadır.
Esra sunumunda verilen konuları hangi sıra ile düzenlemelidir?

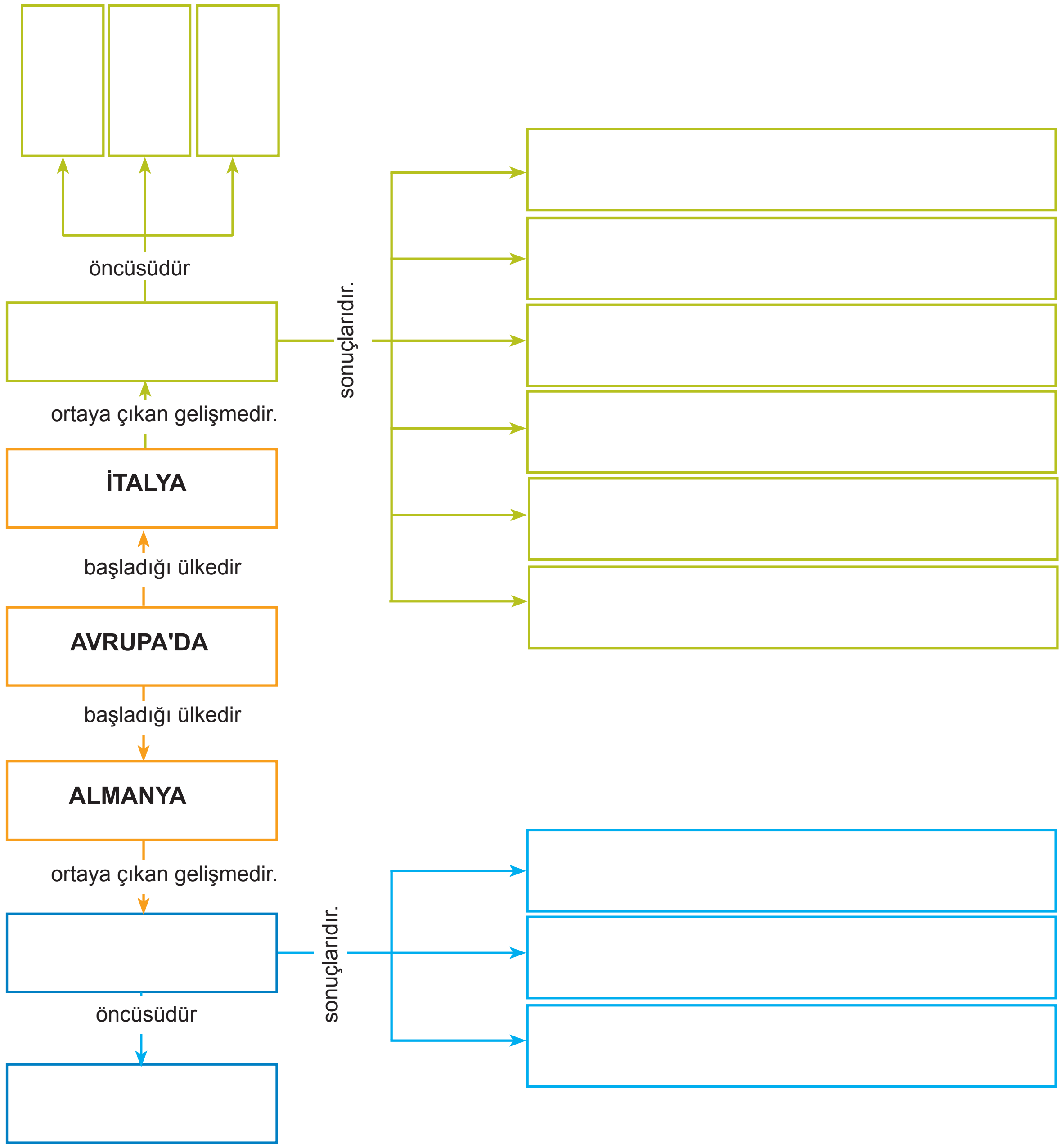
KRONOLOJİK SIRALAMA

1.
2.
3.
4.
5.
6.

Reform	**Fransız İhtilali**	**Coğrafi Keşifler**
Rönesans	**Sanayi İnkılabı**	**Aydınlanma Çağı**

21. Verilen ifadeleri kullanarak aşağıdaki kavram haritasını tamamlayınız.

Leonardo Da Vinci	Martin Luther	Hümanizm akımı ortaya çıktı.
Avrupa'da edebiyat ve sanattan zevk alan yeni bir sınıf ortaya çıktı.	Michelangelo	Laik eğitimin önemi arttı.
Mezhepler ortaya çıktı.	Akla ve bilime verilen önem arttı.	Din adamlarına olan güven azaldı.
Skolastik düşünce yıkıldı.	Reform	Deney ve gözlemin önemi arttı.
Rönesans	Cervantes	Mimaride barok tarzı eserler yapıldı.

22. Osmanlı Devleti'nin gücünü kaybettiği, çağdaşları arasında geri kaldığı, ekonomisinin bozulduğu, Avrupalı devletlerin Coğrafi Keşifler, Rönesans, Reform ve Sanayi İnkılabı gibi gelişmelerle yükseldiği bir dönemde, Osmanlı padişahı olsaydınız ve devletin gerilemesiyle ilgili aşağıda belirtilen konuların çözümü için yapacağınız ıslahatlar neler olurdu? Her bölüme konuyla ilgili görüşlerinizi yazınız.

- Savaşların kaybedilmesi, toprak kayıpları
- Ekonomik zayıflıklar
- Tımar sisteminin bozulması
- Divan teşkilatının önemini kaybetmesi
- Yeniçeri isyanları
- Sanayi İnkılabı'nın olumsuz etkileri
- Azınlık isyanları
- Ticaret yollarının önemini yitirmesi

Askerî

....

....

Ekonomik

....

....

Siyasi

....

....

Toplumsal

....

....

23. Tabloda verilen gelişmelerin ilgili olduğu alanı işaretleyiniz.

Faktörler	Rönesans	Reform	Coğrafi Keşifler
Domates, patates, kakao gibi ürünlerle karşılaşıldı.			
Yeniden doğuş olarak isimlendirildi.			
Ortaya çıkmasında kâğıt ve matbaanın etkisi vardır.			
İpek ve Baharat ticaret yolları önemini kaybetti.			
Kilise ve Papa'ya olan inanç azaldı.			
Eski Yunan ve Roma eserleri keşfedilip incelendi.			
Luther önderliğinde Almanya'da başladı.			
Dayanıklı gemiler ve pusulanın icadı sonucunda hızlandı.			

24. Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'un fethi için yaptığı çalışmalardan bazıları şunlardır.:

- Anadolu Beylikleri ile antlaşmalar yaptı.
- Rumeli hisarı yaptırıldı. Boğaza donanma gönderdi.
- Gemiler karadan Haliç'e indirdi.
- Tekerlekli kuleler yaptırdı.

Kuşatma sırasında Osmanlı Devleti'nin başında siz olsaydınız aşağıdaki durumlara karşı hangi önlemleri alırdınız?

a. Anadolu'dan gelebilecek saldırılara karşı: ....

....

b. İstanbul Boğazı'ndan Bizans İmparatorluğu için gelebilecek yardımlara karşı:..

....

c. Haliç'e çekilen zinciri aşmak için: ....

....

d. Güçlü surları aşmak için: ....

....

25. Aşağıda bahsedilen ıslahatların yanlarına ilgili olduğu alanı yazınız.

Eğitim	Kültürel	Siyasi	Sağlık	Toplumsal	Ulaşım	Haberleşme

Yapılan Islahatlar	İlgili Olduğu Alan
a. Paris, Londra, Viyana gibi Avrupa başkentlerinde elçilikler açıldı.	....
b. Matbaa kullanılmaya başlandı.	....
c. Yangınlara daha hızlı müdahale edebilmek için Tulumbacılar Ocağı kuruldu.	....
d. Çiçek aşısı uygulanmaya başlandı.	....
e. İlk Türkçe resmî gazete yayınlanmaya başlandı.	....
f. Demir yolu ağı genişletildi ve İstanbul Boğazı'na vapur hatları konuldu.	....
g. Posta ve telgraf birimleri kuruldu.	....
h. İlköğretim zorunlu hâle getirildi.	....

26. Verilen yeniklikleri, yeniliklerin yapıldığı dönemin padişahları ile eşleştiriniz.

YENİLİK	PADİŞAH
Nizam-ı Cedid Ordusu	III. Ahmet
İtfaiye Teşkilatı	II. Mahmut
Takvim-i Vekayi	III. Selim
Asakir-i Mensure-i Muhammediye	
Daimî Elçiliklerin Açılması	

27. Osmanlı Devleti'nde yapılan yenilik hareketlerini uygun alanlar altında gruplandırınız.

a. Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması
b. Nizam-ı Cedid ordusunun kurulması
c. Kâğıt ve çini fabrikalarının açılması
d. Batı tarzında çeşme, cami ve sarayların yapılması
e. Matbaanın Osmanlı topraklarına getirilmesi
f. Avrupa'ya öğrencilerin gönderilmesi
g. Divan-ı Hümayun'un kaldırılması
h. Avrupa'ya elçilerin gönderilmesi
i. İlk resmi gazete olan Takvim-i Vekayi'nin çıkarılması
j. İlköğretimin zorunlu olması

İdari (Siyasi)	Ekonomik	Eğitim-Kültürel	Askerî	Mimari
....	....	....	....	....
....	....	....	....	....
....	....	....	....	....
....	....	....	....	....

28. **Verilen tabloda ıslahatlar ve ıslahatların hangi padişah döneminde yapıldığını işaretleyiniz.**

18-19. yüzyıl ıslahatları	**PADİŞAHLAR**		
	III. Ahmet	II. Mahmut	Abdülmecid
1840 yılında Posta Nezareti(Bakanlığı) kuruldu.			
İlköğretim İstanbul'da zorunlu ve parasız hâle geldi.			
1851 yılında Şirket-i Hayriye kuruldu.			
Avrupa mimarisiyle ilk eserler yapıldı.			
1831 yılında “Takvim-i Vekayi” adıyla ilk Türkçe resmî gazete basıldı.			
1727’de ilk Türk matbaası kuruldu.			

29. **Aşağıda Osmanlı Devleti'ne ait mimari eserler verilmiştir. Eserleri kullanım amacına göre eşleştiriniz.**

1.	Medrese
2.	Köprü
3.	Cami
4.	Kapalı Çarşı

a	İbadet
b	Ticaret
c	Eğitim
d	Ulaşım

1: .... **2: ....** **3: ....** **4: ....**

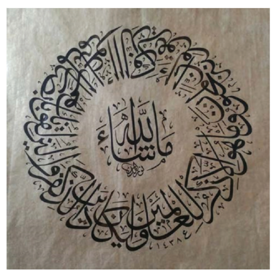
30. **Aşağıda eserleri gösterilmiş Türk sanat dallarının isimlerini yazınız.**

- - - - - - - - - - - - -

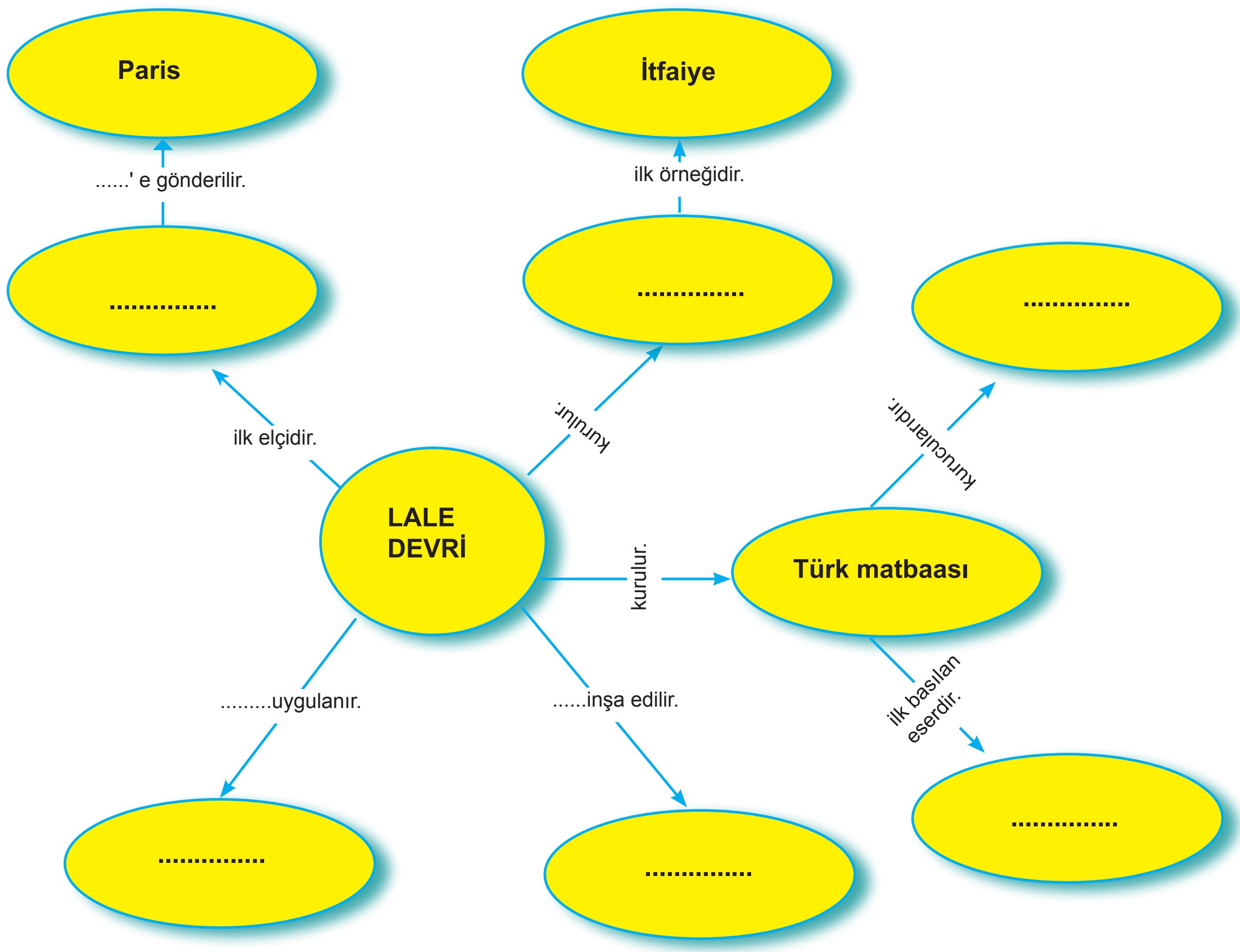
- - - - - - - - - - - - -

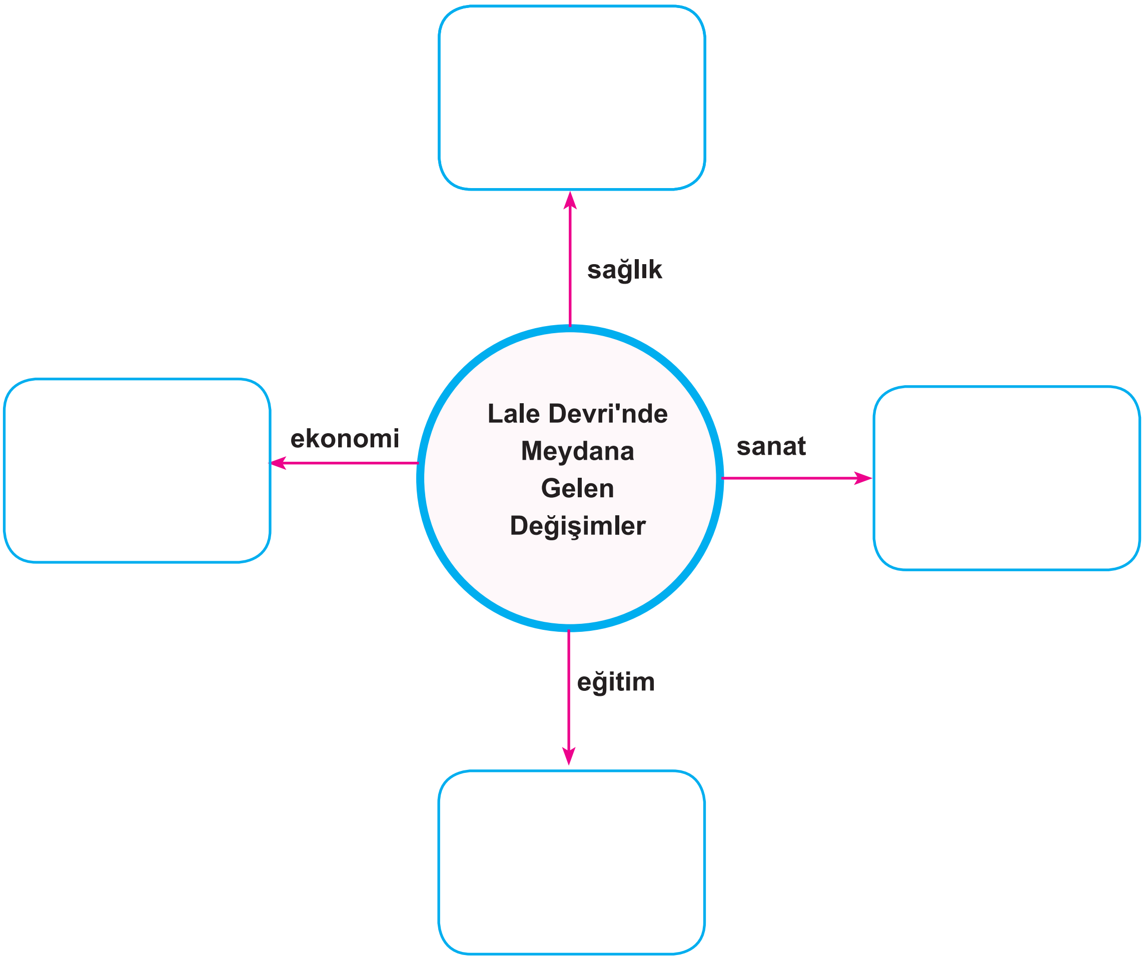
- - - - - - - - - - - - -

31. Aşağıdaki kavram haritasında verilen boşlukları uygun kelimelerle doldurunuz.

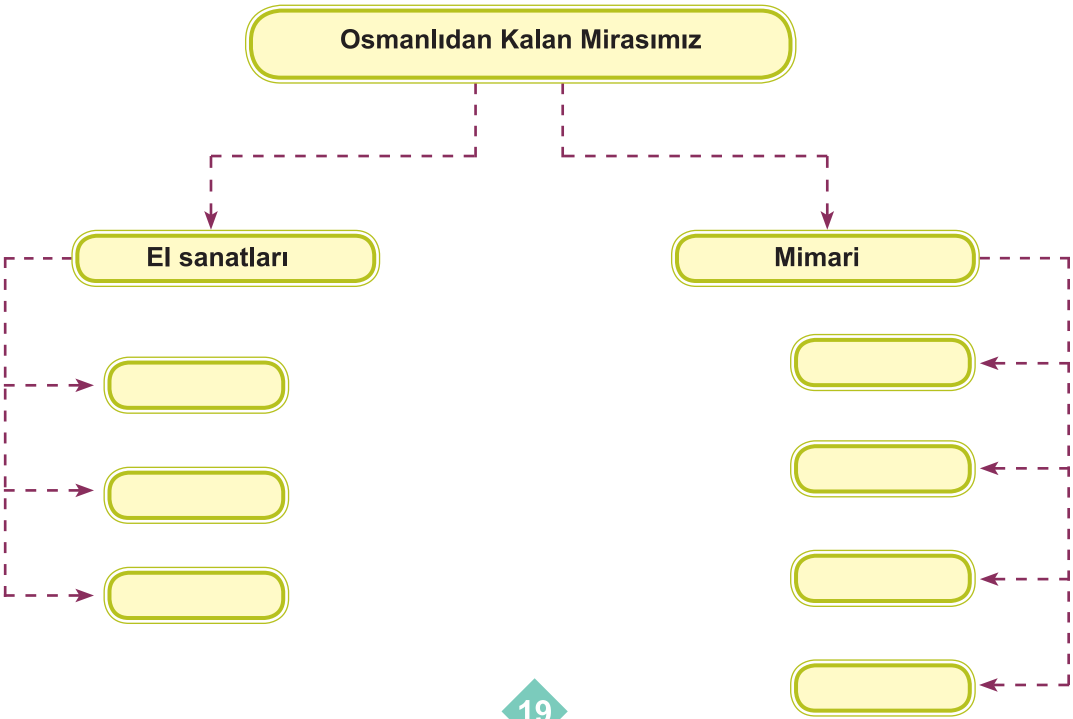
İbrahim Müteferika	Çiçek aşısı	III. Ahmet Kütüphanesi
Tulumbacı Ocağı	Yankulu Lugati	Yirmisekiz Mehmet Çelebi

32. Lale Devri'nde Osmanlı Devleti'nde meydana gelen değişimleri yazınız.

33. Aşağıdaki diyagramda verilen boşlukları uygun kelimelerle doldurunuz.

34. "Ben Osmanlı ordusunda görevli bir askerim. Üç ayda bir ulufe adı verilen bir maaş alırız. Savaş zamanında orduya katılır, savaş dışında başkentin güvenliğini sağlarız. Askerlik süresince başka bir işle uğraşmamız ve evlenmemiz yasaktır.”

Yukarıda kendisinden bahseden asker Osmanlı ordusunun aşağıdaki askerî sınıflarından hangisinde görev yapmaktadır?

A) Tımarlı Sipahi
B) Yaya ve Müsellem
C) Yeniçeri
D) Akıncı

35. I. Coğrafi konum
II. Adalet ve hoşgörü
III. Halifeliğin alınması
IV. İskan politikası
V. Gaza ve Cihat anlayışı
VI. Ahilerin desteği

Osmanlı Devleti’nin kuruluş döneminde, büyüyüp gelişmesini anlatan bir öğrenci sunumunda verilen maddelerden hangilerini çıkarmalıdır?

A) Yalnız I.
B) Yalnız III.
C) II ve V.
D) III, IV ve VI.

36. Bursa’nın fethi sırasında şehirde yaşayan Rumlar hiçbir direnişte bulunmamıştır. Fetihten sonra şehri neden terk ettiklerini soran Orhan Gazi’nin aldığı cevap ise oldukça dikkat çekicidir.
“Sizin devletinizin günden güne yükseldiğini ve bizim devletimizi geçtiğini anladık. Babanızın idaresine geçen köylülerin memnun kalıp bir daha bizi aramadıklarını gördük ve biz de bu rahatlığa heves ettik.”

Verilen örnek olay dikkate alındığında Osmanlı Devleti’nin uyguladığı politika aşağıdakilerden hangisidir?

A) İskân
B) İstimalet
C) Devşirme
D) Tımar

37. Osmanlı Devleti'nin kuruluş döneminde yapılan yeniliklerden bazıları şunlardır:

- Yaya ve Müsellem adında ilk düzenli ordu kurulmuştur.
- Divan Teşkilatı kurulmuştur.
- Tımar sistemi uygulamaya konularak toprak yönetimi düzenlemiştir.
- Yeniçeri Ocağı'nı kurulmuştur.

Buna göre;

I. Askerî alanda yenilikler yapılmıştır.
II. Yönetim anlamında düzenleme yapılmıştır.
III. Ülke sınırları genişlemiştir.
IV. Yapılan savaşlar kazanılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II. B) I, II ve III. C) II, III ve IV. D) I, II, III ve IV.

38. Osman Bey Eskişehir'de bir pazar kurdurmuş, Bilecik'ten bu pazara Bizanslılar da mal satmaya gelmişlerdi. Bir gün Germiyanoğulları'ndan birisi bu pazardan bardak satın almış ancak ücretini vermemişti. Bizanslı tüccar durumu Osman Bey'e şikâyet etmiş, Osman Bey de o kişiyi getirterek cezalandırmış ve ücreti ödetmişti.

Verilen bilgilerden yola çıkarak Osman Bey ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Halkın her kesimine eşit davranmıştır.

B) Hukuk ve adalet gereği hareket etmiştir.

C) Rum vatandaşı Türk vatandaştan üstün tutmuştur.

D) Halkın kendisiyle iletişim kurmasına imkan vermiştir.

39. Aşağıda Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Dönemi padişahlarıyla ilgili bilgiler verilmiştir.

- Osman Bey (1299-1324): Bizans'tan Yarhisar, Karacahisar ve İnegöl alındı.
- Orhan Bey (1324-1362): Bursa fethedildi, Karesioğulları Beyliği Osmanlı Devleti'ne katıldı.
- 1. Murad (1362-1389): Edirne ve Filibe alındı, Osmanlı Devleti'ne katıldı.
- 1. Beyazıd (Yıldırım): Karamanoğlu Beyliği'ne son verilerek Osmanlı Devleti'ne bağlandı.

Yukarıdaki bilgilere göre çıkarılabilecek en kapsamlı ifade aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gaza ve cihad politikasıyla fetihler yapılmıştır.

B) Anadoluda Türk birliği sağlanmıştır.

C) Devletin sınırları sürekli genişlemiştir

D) İskân politikası uygulanmıştır.

40 ve 41. soruları haritaya göre cevaplayınız.

40. Haritada verilen beylikler Anadolu Selçuklu Devletiyle Moğollar arasında 1243 yılında yapılan savaştan sonra kurulmuştur.

Yukarıda sözü edilen savaş aşağıdakilerden hangisidir?

A) Katvan B) Yassıçimen C) Kösedağ D) Miryakefalon

41. Haritaya bakarak aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

A) Anadolu'da siyasi birlik yoktur.
B) Anadolu'daki en etkili güç Osmanoğulları Beyliği'dir.
C) Anadolu'da ikinci Türk Beylikleri Dönemi yaşanmaktadır.
D) Bizans İmparatorluğu'nun Trabzon Rum İmparotoluğu'na sınırı yoktur.

42. Yıldırım Beyazid Dönemi'nde Karamanoğlu Beyliği, Osmanlı topraklarına katılmıştır.

Bu durum Osmanlı Devleti'nin hangi politikasına yönelik bir gelişmedir?

A) İskan politikasının uygulanmasına
B) Anadolu'da Türk birliğinin sağlanmasına
C) Devşirme sisteminin uygulanmasına
D) Gaza ve cihat anlayışıyla fetihler yapılmasına

43. Hangi seçenekteki fetih-önem eşleştirmesi yanlış verilmiştir?

	Fetih	Önemi
A)	Kıbrıs'ın fethi	Doğu Akdeniz'de ticaret yollarının güvenliği sağlandı.
B)	Preveze Deniz Zaferi	Akdeniz bir Türk gölü hâline geldi.
C)	Kırım'ın fethi	Karadeniz bir Türk gölü hâline geldi.
D)	İnebahtı Deniz Savaşı	Akdeniz hâkimiyeti sağlandı.

44.
- Malazgirt Savaşı
- Koyunhisar Savaşı
- Pelekonon (Maltepe) Savaşı

Aşağıdakilerden hangisi verilen savaşların ortak özelliğidir?

A) Osmanlı Devleti zamanında yapılmaları

B) Balkanlar'ı ele geçirmeyi amaçlamaları

C) Anadolu Türk birliğini sağlamaları

D) Bizans İmparatorluğu ile yapılmaları

45. Osmanlı Devleti'nde 1326 yılında Orhan Bey (I), Edirne (II) ilini başkent yaptı. 1363 tarihinde I. Murat Bursa (III) ilini fethederek başkent yaptı. 1453 tarihinde II. Mehmet (IV) başkenti İstanbul (V)'a taşıdı.

Yukarıda altı çizili olarak verilen sözcüklerden hangileri yer değiştirirse yanlışlık giderilir?

A) I ve IV

B) II ve III

C) II ve IV

D) III ve V

46. İskan Politikası: Balkan topraklarında fethedilen ve Hristiyanların yaşadığı topraklara Anadolu'daki konargöçer halkın yerleştirilerek o bölgelerin Türkleştirilmesi politikasına denir.
İstimalet Politikası: Fethedilen topraklarda hoşgörüye dayalı olarak uygulanan yönetim anlayışıdır.

Osmanlı Devleti'nin Balkanlar'daki fetihlerde uyguladığı bu politikalarının başarılı olduğunu verilen durumlardan hangisine bakarak söyleyebiliriz?

A) Anadolu'da Türk siyasi birliğinin sağlanması

B) Haçlı Seferlerinin düzenlenmesiyle Türklerin Balkanlar'dan çıkarılması

C) Moğol baskınından kaçan Türklerin uç beyliği olan Osmanlı Devleti'ne sığınması

D) Ankara Savaşı'ndan sonra Anadolu birliğinin bozulmasına rağmen Balkanlar'da karışıklık yaşanmaması

47 ve 48. soruları aşağıdaki haritaya göre cevaplayınız.

47. **Haritada gösterilen siyah noktalı yerlerin fetihleri hangi padişahların zamanında yapılmıştır?**

A) Yavuz Sultan Selim – Kanuni Sultan Süleyman

B) Fatih Sultan Mehmet – II. Beyazid

C) II. Beyazid – II. Selim

D) Fatih Sultan Mehmet – Yavuz Sultan Selim

48. **Yukarıda ele geçirilen bu yerlerin Osmanlı Devleti'ne sağlamış olduğu katkılar arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?**

A) Karadeniz üzerindeki hâkimiyeti güçlendirmiştir.

B) İpek yolu üzerindeki etkinliği arttırmıştır.

C) İstanbul Boğazı'nın güvenliği artmıştır.

D) Rusların güneye inmeleri kolaylaşmıştır.

49. **Osmanlı Devleti'nin uyguladığı "İskân Politikası" ile ilgili ifadelerden hangisi yanlıştır?**

A) Taht kavgalarının azalmasını sağlamıştır.

B) Vergilerin toplanmasını kolaylaştırmıştır.

C) Fethedilen yerlerin vatan olmasını kolaylaştırmıştır.

D) Fethedilen toprakların imar ve iskân edilmesine katkıda bulunmuştur.

50. Orhan Bey, 1356 yılında Bizans İmparatoru Kantakuzan'e yardım karşılığında Gelibolu'daki Çimpe Kalesi'ni almıştır. I. Murat Dönemi'nde 1363 yılında Edirne fethedilerek başkent yapılmıştır. Bu durum karşısında Avrupa devletleri Osmanlı Devleti'ni Balkanlar'dan atmak için Haçlı seferleri düzenlemiştir. Haçlı'lara karşı I. Murat önemli zaferler kazanmış ve bu mücadelelerden birinde şehit düşmüştür.

Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Haçlıların Osmanlı Devleti'ni Balkanlar'dan atma isteği sonuçsuz kalmıştır.
B) Sadece Anadolu'da değil, Rumeli'de de fetihler yapılmaktadır.
C) Avrupa devletleri, Osmanlı Devleti'ne karşı birlik toplamıştır.
D) Bu dönemde Anadolu'da siyasi birlik sağlanmıştır.

51. Ahmet, sınavda sorulan Doğru/Yanlış alıştırmasında verilen işaretlemeleri yapmıştır. Yaptığı işaretlemelerden doğru olanların her biri için 2 puan alacak ancak yanlış işaretlediği her bir soru için 1 puan kaybedecektir.

	D	Y	
1	✓		Sinop ve Amasra'nın fethi Karadeniz'de hâkimiyet sağlamak için yapılmıştır.
2	✓		Rodos Adası'nın fethi Akdeniz üstünlüğünü pekiştirmek için gerçekleştirilmiştir.
3	✓		I.Murat'ın Edirne'yi başkent yapması fetihlerin sadece Balkanlar'a yönelik yapıldığını gösterir.
4		✓	Yavuz Sultan Selim'in Mısır'ı fethi ile İslam dünyasının liderliği ile halifelik Osmanlı Devleti'ne geçmiştir.
5	✓		Girit Adası'nın 25 yılda fethedilebilmesi Osmanlı donanmasının güçlü olduğunun kanıtıdır.
6		✓	Kanuni Sultan Süleyman yalnızca denizlerde fetihler gerçekleştirmiştir.
7	✓		Osmanlı Devleti kuruluş dönemi padişahları, Anadolu'da Türk siyasi birliğini sağlamaya çalışmışlardır.

Buna göre Ahmet'in alıştırmadan alacağı toplam puan kaçtır?

A) 4 B) 5 C) 6 D) 7

52. I. Yeni bitki ve hayvan türlerinin keşfedilmesi
II. Yeni ülkelerde bulunan madenlerin Avrupa'ya getirilmesi
III. İstanbul'un fethine ortam hazırlaması
IV. Akdeniz limanlarının önemini yitirmesi

Verilen ifadelerin hangileri coğrafi keşiflerin sonuçları ile ilişkilendirilebilir?

A) I ve II
B) II ve III
C) I, II ve III
D) I, II ve IV

53. Gündüz Alp: Kardeşim, bu ülkeleri nasıl fethedelim? Nasıl hareket edelim?

Osman Bey: Yapılması gereken komşularımızla iyi geçinmek, dostluk kurmak ve fethettiğimiz Bizans topraklarını mamur hâle getirmektir?

Osman Bey ile kardeşi Gündüz Alp arasında, beyliğin genişlemesiyle ilgili olarak geçen konuşmadan, Osmanlı Devleti'nin fetih siyaseti ile ilgili hangisi çıkarılamaz?

A) Diğer Türk beylikleri ile iyi geçinmek

B) Hoşgörüye dayalı bir politika izlemek

C) İskân politikası ile fethedilen yerleri imar etmek

D) Yeni yerler fethetmek için devşirme sistemine geçmek

54.

Reform

1. Antik Yunan ve Roma dönemine ait eserlerin araştırılıp yayınlanması

2. Kiliseye duyulan güven azaldı, yeni mezhepler ortaya çıktı.

3. Martin Luther

Rönesans

4. Katolik Kilisesi'nde meydana gelen bozulmalar

5. Bilimsel düşünceye verilen önem arttı.

6. Marco Polo, Kristof Colomb

Sanayi İnkılabı

7. Buharlı makinenin icadı

8. Yeni ticaret yolları bulundu.

9. James Watt

Coğrafi Keşifler

10. Ticaret yollarının müslümanların eline geçmesi

11. Ham madde ve pazar ihtiyacı arttığı için Sömürgecilik başladı

12. Leonardo Da Vinci, Shakespeare

Öğrenciler Rönesans, Reform, Sanayi İnkılabı ve Coğrafi Keşifler ile ilgili kartlar hazırlamıştır. Kartlarda ilk satırda bazı önemli gelişmelerin sebepleri, ikinci satırda sonuçları ve üçüncü satırda önemli şahsiyetleri numaralar ile gösterilmiştir.

Buna göre kartların doğru olması için hangi numaralar yer değiştirmelidir?

A) 1-4 ; 8-11; 3-6

B) 1-4; 8-11; 6-12

C)7-10; 5- 8; 9-12

D) 4-7; 5- 8; 6-12

55. Martin Luther öncülüğünde Almanya'da başlayan Reform hareketleri Avrupa'daki hangi otoriteye karşı yapılmıştır?

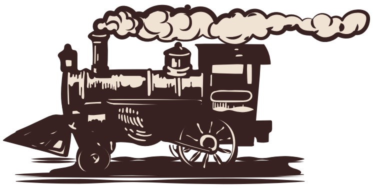
A) Krallık sistemine

B) Derebeylik sistemine

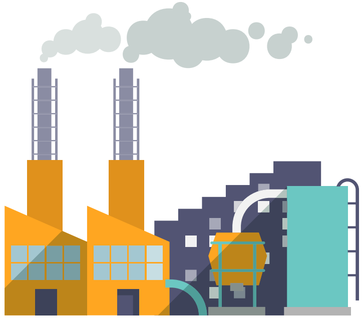
C) Burjuva sınıfına

D) Kilise uygulamalarına

56. Sanayi Devrimi ile beraber hem buharlı trenler, hem de fabrikalar ortaya çıkmaya başladı.

Şekil-1

Şekil-2

Birinci görselin, ikinci görsele sağlayacağı faydalar arasında aşağıdakilerden hangisi <u>yer almaz</u>?

A) Pazara ulaşmayı kolaylaştırır.

B) Taşınan mal miktarını arttırır.

C) Zaman kazandırır.

D) Çalışacak insan nüfusunu arttırır.

57. Sanayi İnkılabı.......................başladı ve diğer Avrupa ülkelerine yayıldı. Sanayi İnkılabı sonucunda..................... imparatorlukları kuruldu.

Cümledeki boşluklar aşağıdaki ifadelerden hangisi ile tamamlanmalıdır?

A) Almanya'da – sömürge

B) Fransa'da – sanayi

C) İngiltere'de – sömürge

D) Avusturya'da – sanayi

58.

<u>Gelişmeler</u>

1. Coğrafi Keşifler ile yeni ticaret yollarının bulunması
2. Aydınlanma Çağı ile Avrupa'nın bilimsel olarak ileri gitmesi
3. Sanayi İnkılabı ile seri üretime geçilmesi
4. Fransız İhtilali sonucunda milliyetçilik ve eşitlik fikirlerinin yayılması

<u>Osmanlı Devleti'ne etkileri</u>

a. Azınlıkların ayrılıkçı isyanlar başlatması
b. Akdeniz limanlarının önemini yitirmesi
c. El tezgâhlarının kapanması ve işsizliğin artması
d. Ordunun teknolojik olarak geri kalması ve savaşların kaybedilmesi

Gelişmeler ve Osmanlı Devleti'ne olan etkilerinin eşleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

A) 1-b / 2-d / 3-a / 4-c

B) 1-d / 2-b / 3-c / 4-a

C) 1-a / 2-b / 3-c / 4-d

D) 1-b / 2-d / 3-c / 4-a

59.

1 Bartelmi Diyaz

2 Kristof Colomb

3 Vasko dö Gama

4 Macellan

a) Ümit Burnu’nu dolaşarak Hindistan’a ulaşan ilk denizci.

b) Ümit Burnu’nu keşfetti.

c) Dünyanın yuvarlak olduğunu kanıtladı.

d) Amerika kıtasına ulaşıp burayı Hindistan zannetti.

Verilen kişi ve olayların eşleşmeleri hangi seçenekte doğru şekilde gösterilmiştir?

A) 1-a / 2-b / 3-c / 4-d

B) 1-b / 2-d / 3-a / 4-c

C) 1-a / 2-d / 3-b / 4-c

D) 1-b / 2-a / 3-c / 4-d

60.

Haritada tarihî İpek ve Baharat yollarının geçtiği bazı güzergâhlar gösterilmiştir. Bu yollar ile ilgili verilen bilgilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Farklı kıtaları birbirine bağlamaktadır.

B) Kültürlerarası etkileşimi artırmışlardır.

C) En çok ticareti yapılan ürünlerden isimlerini almışlardır.

D) Bu yollardan en kârlı çıkan ülkeler Çin ve Hindistan'dır.

61. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin 19. yüzyılda eğitim alanında yaptığı yeniliklerden biri <u>değildir</u>?

A) Kapıkulu Ocağının açılması
B) Kız rüştiyelerinin açılması
C) İdadi ve sultanilerin açılması
D) Mekteb-i Tıbbiye'nin açılması

62. ve 63. soruları verilen metne göre cevaplayınız)

Bu sözleşme ile Osmanlı tarihinde ilk kez bir padişah yönettiği insanlara vergi ve askerlik konularında tavizler vermiştir. Bu senet sultanın iktidar gücünü kısıtlamıştır. Bu uzlaşıdan sonra padişah ıslahat çalışmalarına başlamıştır.

62. Padişahın yetkilerinin ilk kez kısıtlandığı bu sözleşme aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tanzimat Fermanı
B) Mecelle
C) Sened-i İttifak
D) Kanun-i Esasi

63. Yukarıda verilen sözleşme hangi dönem padişahı tarafından imzalanmıştır?

A) III. Selim
B) III. Murat
C) II. Mahmut
D) Abdülaziz

64. XIX. yy'da ıslahat yapılan alanlardan biri de ulaşımdır. 1856 yılında ilk demir yolu Aydın-İzmir arasına yapılmıştır. 1888 yılında İstanbul'u Avrupa'ya bağlayan ilk demir yolu yapılmış ve pek çok Avrupalı Türkiye'yi gezmeye gelmiştir. Demir yolu ile birlikte Orta Anadolu'dan daha fazla buğday nakliyatı yapıldığı için bu bölgelerde tahıl üretimi artmış ve ülkemizde bulunan yeraltı kaynaklarının işlenmesi ve işlenen ürünlerin taşınması kolaylaşmıştır.

Demiryolunun kurulmasından sonra etki ettiği alanlar düşünüldüğünde hangisi dışta kalır?

A) Madencilik
C) Turizm
B) Tarım
D) Denizcilik

65. Aşağıdakilerden hangisi Lale Devri'nde siyasi alanda yapılan ıslahatlardan biridir?

A) Avrupa'ya elçiler gönderilmesi

B) Tulumbacılar (İtfaiye) örgütünün kurulması

C) Kütüphane ve mesire yerlerinin açılması

D) Matbaanın getirilmesi

66. Lale Devri'nde;

I. Mehmet Çelebi ilk elçi olarak Paris'e gönderildi.

II. Sait Çelebi ve İbrahim Müteferrika ilk Türk matbaasını kurdu.

III. Yangınlarla mücadele edecek özel bir teşkilat olan Tulumbacı Ocağı kuruldu.

Yukarıdaki öncüllere bakıldığında hangi alanla ilgili çalışma yapıldığından <u>bahsedilemez</u>?

A) Siyasi

B) Sağlık

C) Kültürel

D) Toplumsal

67.
- Batı dillerinde yazılmış eserler Türkçeye çevrildi.
- Yerli malı kullanımı teşvik edildi.
- Yeniçeri Ocağı kaldırıldı.
- Tımar sistemi kaldırıldı.

Yukarıda Osmanlı Devleti'nde yapılan bazı yeniliklere yer verilmiştir. Bu bilgilerden yola çıkarak aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Batı düşüncesinin ülkeye girişi hızlanmıştır.

B) Ekonominin düzelmesi için önlemler alınmıştır.

C) Askerî alanda yenilik yapılmıştır.

D) Sanayiye dayalı ekonomiye geçilmiştir.

68. Seyyahatnamelerde, Osmanlı Devleti'nde halkın dili, dini, ırkı ne olursa olsun konuklarına gösterdiği ilgiden, misafirlerin karnını doyurup, konaklamalarını sağlamak, onlara yardımcı olmak için birbiriyle yarıştığından bahsedilir.

Bu bilgilere göre Osmanlı halkıyla ilgili hangi konuda bir yargıya <u>varılamaz</u>?

A) İnsan sevgisine

B) Ayrımcılığına

C) Misafirperverliğine

D) Yardımseverliğine

69. Verilenlerden hangisi Lale Devri'nde yapılan yeniliklerden biri <u>değildir</u>?

A) Avrupa'da geçici elçilikler kuruldu.

B) İtfaiye teşkilatı kuruldu.

C) İlk kez çiçek aşısı uygulandı.

D) Nizam-ı Cedid ordusu kuruldu.

70. Türk tüccarları müşterilerine oldukça kibar davranarak ellerindeki malların özelliklerini doğru olarak söylerlerdi. Sattığı mallarda hileye kaçmayıp malını değerinde satar ve müşterilerine para üstünü kuruşu kuruşuna verirlerdi.

Buna göre tüccarlarla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi <u>çıkarılamaz</u>?

A) Dürüstlerdir.

B) Adaletlilerdir.

C) Saygılılardır.

D) Temizlerdir.

71. 13. yüzyılda Anadolu'nun siyasi durumunu ile ilgili verilen bilgilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Bizans İmparatoru, toprakları üzerindeki otoritesini kaybetmiştir.

B) Anadolu'nun ortası ve doğrusunda Moğol baskısı vardır.

C) Türk Devletleri, Moğollara karşı işbirliği içerisindedir.

D) Türk boyları, güvenli yerlerde beylikler kurmuşlardır.

72. Osman Bey'in kısa sürede Kayıları güçlendirerek beylik haline getirmesinde;

I. Gaza ve cihat anlayışını devam ettirmesi

II. Ahilerin desteğini alması

III. Hoşgörülü bir politika uygulaması

durumlarından hangilerinin etkisi olmuştur?

A) Yalnız I

B) I ve II

C) II ve III

D) I, II ve III

73. Aşağıdakilerden hangisi Orhan Bey döneminde Anadolu topraklarına hakim olmak için yapılan bir savaştır?

A) Palekanon Savaşı
B) Koyunhisar Savaşı
C) Ankara Savaşı
D) Varna Savaşı

74. Orhan Bey'in "Yaya ve Müsellem" adıyla bir ordu kurmasında;

I. Fetihlerin artması ve sınırların genişlemesİ
II. Avrupa tarzında ordu kurma isteği
III. Merkezi otoriteyi güçlendirme arzusu

maddelerinden hangilerinin etkisi olmuştur?

A) Yalnız I
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

75. Osmanlı ordu sistemi ile ilgili verilen bilgilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Osman Bey döneminde beyliğin düzenli bir ordusu yoktur.
B) Orhan Bey döneminde ''Yaya ve Müsellem'' ordusu kurulmuştur.
C) Ordunun en kalabalık kısmını Kapıkulu ocağı oluşturmaktadır.
D) Kapıkulu Ocağı I. Murat döneminde kurulmuştur.

76. Osmanlı Devleti'nin kısa sürede kurulması ve büyümesinde izlediği sistemli fetih siyasetinin etkisi büyük olmuştur.

Osmanlı fetih siyasetiyle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi bu bilgiyi <u>desteklemez</u>?

A) Fetih için uygun zaman ve şartlar beklenirdi.
B) Gaza ve cihat politikası uygulanırdı.
C) İstimalet politikası etkili şekilde uygulanırdı
D) Fetihlerde öncelik savaşlara verilirdi.

77. Osmanlı Devleti, üç kıtaya yayılmış toprakları üzerinde yaşayan farklı ırktan ve dinden insanları, birlikte, huzur ve barış içerisinde uzun süre yönetmiştir.Bu birlik ve beraberliği tarihi boyunca uyguladığı müsamaha, adalet, farklı din, dil ve milletlere karşı saygı ile oluşturduğu millet sistemi sayesinde sağlamıştır. Hâkimiyeti altında bulunan toplulukları inançlarına göre örgütleyip yönetmiştir. Osmanlı Devleti'nin kurduğu bu sisteme "millet sistemi" denilmiştir. Millet, günümüzdeki anlamından farklı olarak aynı inanca bağlı toplulukları ifade etmek için kullanılmıştır.

Yukarıda verilen paragrafta Osmanlı Devleti'nin farklı milletleri bir arada tutmasını sağlayan politikası aşağıdakilerden hangisidir ?

A) Fetret politikası
B) Gaza politikası
C) Hoşgörü politikası
D) İskan politikası

78. II. Mehmet İstanbul'u fethetme sebebini şu sözlerle açıklamıştır:
Gaza ve cihat, atalarımız gibi bizim de temel vazifemizdir. Memleketimizin tam ortasında yer alan Bizans, devletimizin düşmanlarını korumakta ve onları bize karşı kışkırtmaktadır. Osmanlı Devleti'nin güvenliği ve geleceği için bu şehrin fethi zorunlu olmuştur. Boğazların tam anlamıyla kontrolü ve Karadeniz ticaretinin hâkimiyeti için İstanbul'u mutlaka almalıyım. İstanbul'un fethiyle ordumuzun iki kıta arasında geçişi de kolaylaşacaktır. Peygamberimiz Hz. Muhammed'in "İstanbul mutlaka fethedilecektir. Onu fetheden komutan ne güzel komutan, o ordu ne güzel ordudur." müjdesine de mazhar olmak isterim.

Buna göre;

I. Toprak bütünlüğünü sağlamak
II. Ekonomide söz sahibi olmak
III. İstanbul'u başkent yapmak
IV. Gaza anlayışı

ifadelerinden hangileri İstanbul'un fethinin sebeplerindendir?

A) I ve II B) III ve IV C) I, II ve IV D) II, III ve IV

79. I. Asya'dan Avrupa'ya uzanan İpek ve Baharat yollarının İstanbul, Trabzon, İskenderiye gibi önemli limanları Osmanlı Devleti'nin elindeydi. Avrupalı tüccarlar bu limanlara gelen malları yüksek fiyatlarla ve vergi ödeyerek almak durumunda kalıyorlardı. Avrupalı denizciler, Müslüman tüccarların aracılığından kurtulmak ve doğrudan Hindistan ve Çin ile ticaret yapabilmek için yeni ticaret yolları aramaya başladılar.
II. 15. yüzyılda Avrupa'da bilim, edebiyat, güzel sanatlar ve mimari gibi alanlarda da önemli ilerlemeler başladı.
III. Katolik Kilisesi'ndeki yozlaşmaya karşı dinî bir hareket başlamıştır.
IV. Bilimsel ve teknolojik gelişmeler sonucunda kol gücüne dayalı üretimden buhar gücüyle çalışan makinelere dayalı üretime geçildi.

Verilen açıklamaların aşağıdaki kavramlarla doğru eşleştirilmesi hangi seçenekte verilmiştir?

	I	II	III	IV
A)	Coğrafi Keşifler	Sanayi İnkılabı	Reform	Rönesans
B)	Coğrafi Keşifler	Rönesans	Reform	Sanayi İnkılabı
C)	Sanayi İnkılabı	Coğrafi Keşifler	Reform	Rönesans
D)	Rönesans	Coğrafi Keşifler	Reform	Sanayi İnkılabı

80.
- Lale Devri'nde Paris'e elçi olarak Yirmisekiz Mehmet Çelebi gönderildi. Yirmisekiz Mehmet Çelebi, İstanbul'a döndüğünde devlet adamlarına Fransa'nın kültür, sanat, sanayi, ticaret ve eğitimi hakkında bilgiler verdi. Yanında çok sayıda çizim ve çeşitli alanlarda yazılmış kitaplar getirdi. Bu çizimler örnek alınarak İstanbul'da köşkler, saraylar, çeşmeler yapıldı.
- Yirmisekiz Mehmet Çelebi ile Paris'e giden oğlu Sait Çelebi burada matbaaları dolaşmıştı. Sait Çelebi, İstanbul'a dönüşünde İbrahim Müteferrika ile birlikte 1727'de ilk Türk matbaasını kurdu. O dönemde Osmanlı sınırları içinde Rumca, Ermenice gibi dillerde basım yapan matbaalar olmakla birlikte Türkçe eser basan bir matbaa yoktu. Açılan matbaada basılan ilk eserler genellikle tarih, coğrafya, dil ve askerlik alanındaydı. Bu kitaplar arasında Arapça-Türkçe bir sözlük olan "Vankulu Lügati'', Amerika'nın keşfini anlatan "Tarih-i Hindi Garbi", Fransızlara Türkçe öğretmek amaçlı ve Latin harfli olan bir gramer kitabı yer alıyordu.

Yukarıdaki paragraftan aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Elçiler aracılığıyla diğer ülkelerle etkileşim olmuştur.
B) Avrupa mimarisi örnek alınarak eserler yapılmıştır.
C) Bu dönemde görevlendirilen tek elçi Yirmisekiz Mehmet Çelebi'dir.
D) Basılan kitap sayısında artış yaşanmıştır.

CEVAP ANAHTARI

1. 1. Çimpe Kalesi
2. Osman Bey, Söğüt
3. Yeniçeri Ocağı
4. Tımar Sistemi
5. Yıldırım Beyazıt
6. Fetret Devri
7. Orhan Bey
8. gaza ve cihat
9. Yıldırım Beyazıd
10. Koyunhisar
11. I. Murad

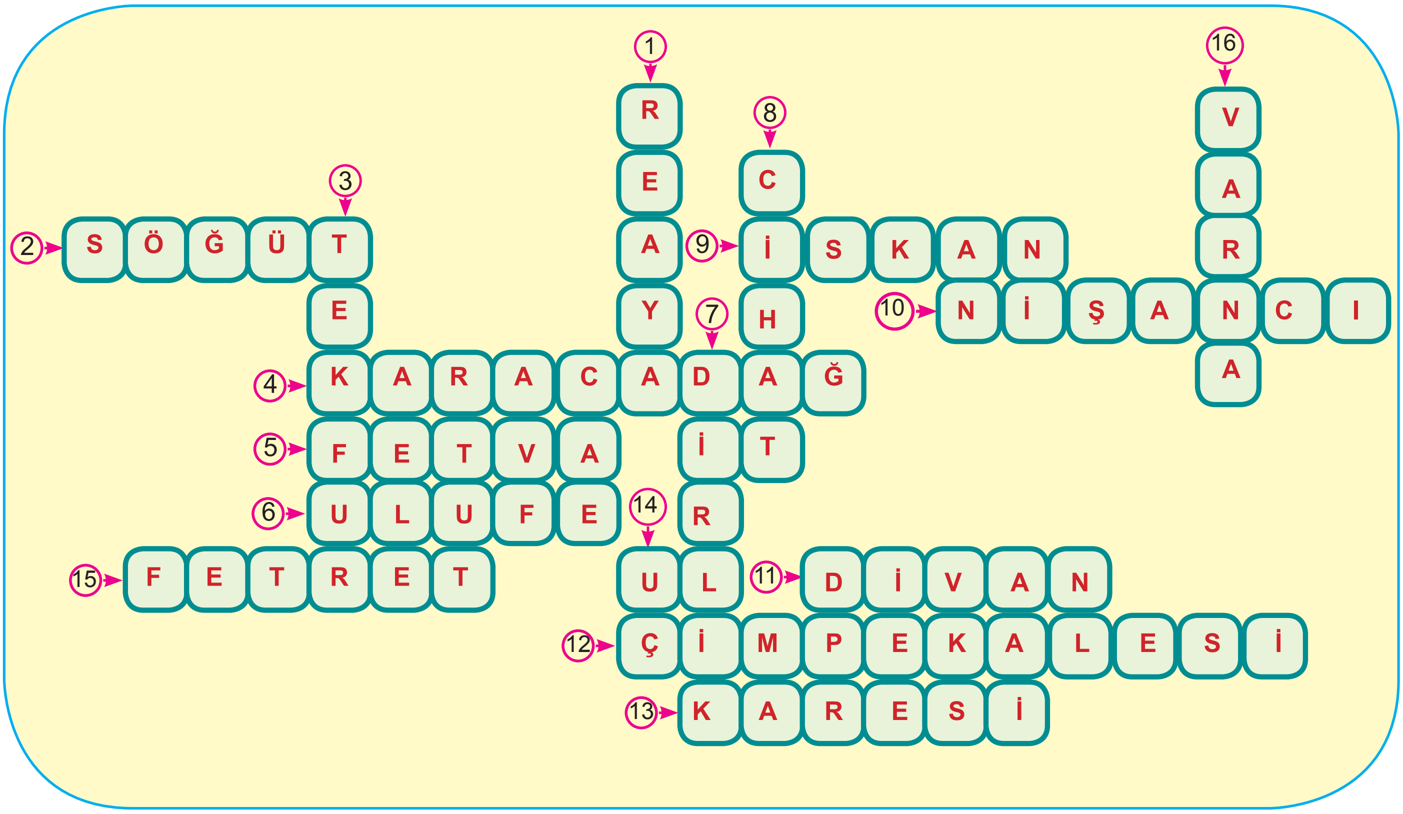
2.

D	Adil padişahların yetiştirilmesi.
D	Fethedilen yerlerin hoşgörü anlayışı ile yönetilmesi.
D	Gaza ve cihat anlayışıyla İslam'ın yayılması.
Y	Alınan yerlerde sömürgecilik yapılması.
Y	Ağır vergilerle ekonominin düzeltilmeye çalışılması.
Y	Şeyh Edebali gibi bilim insanlarının desteğinin alınması.
D	Bayındırlık ve imar faaliyetleri ile sosyal hayatın düzenlenmesi.
D	Coğrafi konumunun elverişli olması.
Y	Kilise ve Papa ile iş birliği yapılması.

3. 1. çıkış

4. a. Yeniçeriler
b. Kanuni
c. halifelik
d. Tımarlı Sipahiler
e. İskan

5.

6. 1: b 2: c 3: d 4: a 5: b

7.

Faktörler	Ekonomik	Siyasi	Coğrafi
Osmanoğulları'nın Bizans İmparatorluğu'na ait önemli ticaret merkezlerine komşu olması ve buralardan gelir elde etmesi	✓		
Bizans İmparatorluğu'na komşu bir uç beyliği olarak kurulmuş olması			✓
Ticaret yollarının bir kısmının Osmanoğulları'nın egemenliğine girmiş olması	✓		
Bizans İmparatorluğu'nun iç karışıklıklar nedeniyle zayıf durumda olması		✓	
Osmanoğulları'nın cihan hâkimiyeti anlayışına sahip olması		✓	
Bizans İmparatorluğu'nun kendi tekfurlarına söz geçiremiyor olması		✓	

8. 1: c 2: f 3: d 4: e 5: a 6: b

9.

	Osman Gazi	Orhan Gazi	I. Murat	Yıldırım Beyazıt	Çelebi I. Mehmet	II. Murat
Ankara Savaşı'nda yenilmesiyle Fetret Devri başladı.				✓		
Osmanlı Devleti'nin ikinci kurucusu sayılır.					✓	
Varna ve II. Kosova Savaşlarında Haçlı birliğini yendi.						✓
Sazlıdere Savaşı'nı kazanarak Edirne'yi başkent yaptı.			✓			
Bursa'yı alarak başkent yaptı.		✓				
Koyunhisar Savaşı'nda Bizans İmparatorluğu'nu yendi.	✓					
Divan-ı Hümayun kuruldu.		✓				
İznik'te ilk Osmanlı medresesi açıldı.		✓				

10.

TÜRK TARİHİ AÇISINDAN

1. Osmanlı Devleti'nde Yükselme Dönemi başladı.
2. Osmanlı Devleti'nin Anadolu ile Rumeli arasındaki toprak bütünlüğü sağlandı.
3. İpek ve Baharat Yolları denetim altına alındı.
4. Karadeniz'i Akdeniz'e bağlayan ticaret yolları Osmanlı Devleti'nin eline geçti.
5. Boğazların kontrolü Osmanlı Devleti'ne geçti.

DÜNYA TARİHİ AÇISINDAN

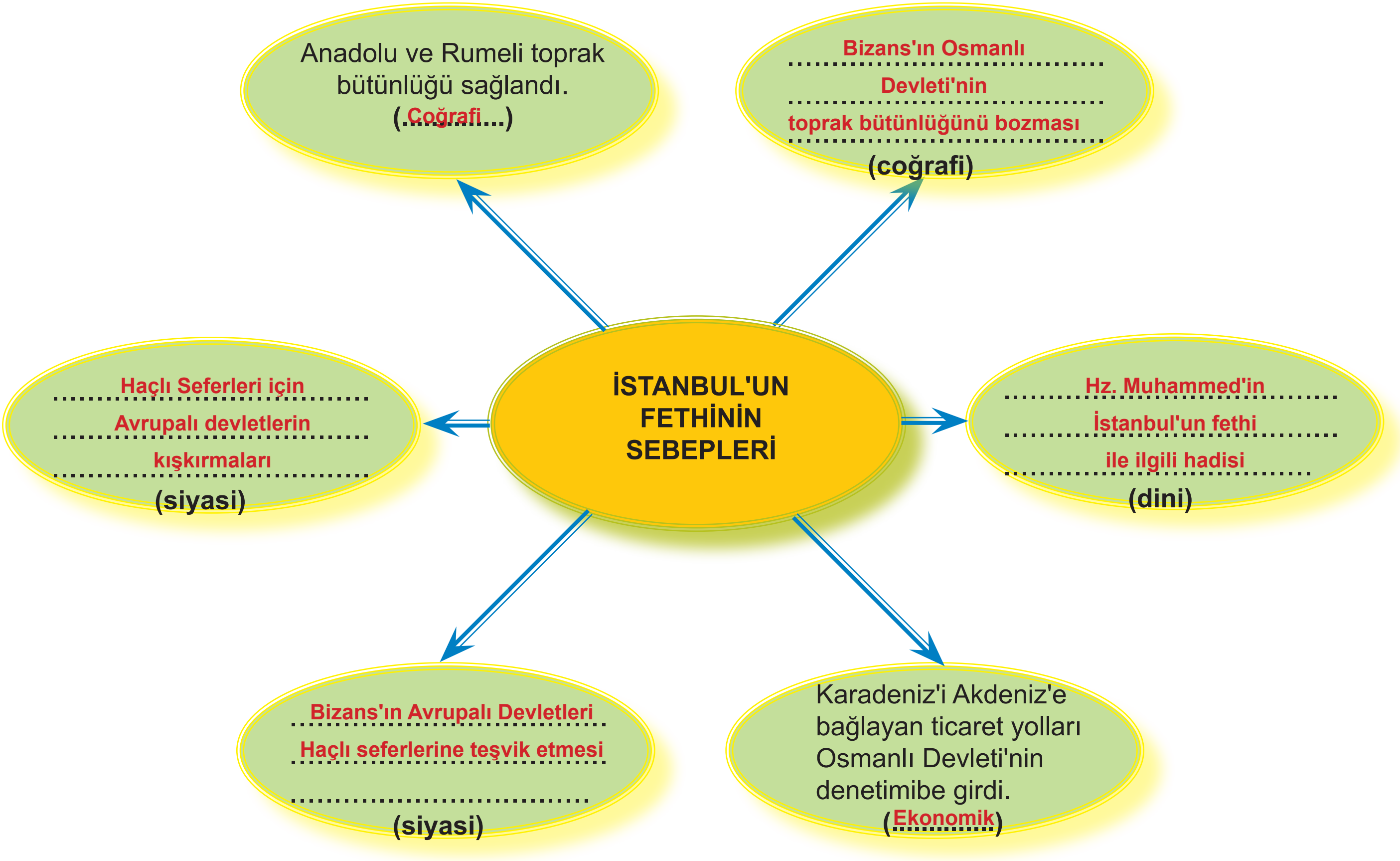
a. Ortaçağ bitti Yeniçağ başladı.
b. İstanbuldan kaçan aydınlar Rönesansın başlamasına neden oldu.
c. Güçlü surların yıkılabileceği görüldü. Derebeyliklerin yıkımına zemin hazırladı.
d. Venedik ve Ceneviz ticareti olumsuz etkilendi.
e. Ticaret yollarının Müslümanların eline geçmesi Coğrafi Keşiflerin başlamasına sebep oldu.

11.
1. Sadrazam
2. Kazasker
3. Nişancı
4. Şeyhülislam
5. Defterdar
6. Reüs-ül Küttap
7. Kaptan-ı Derya
8. Vezirler
9. Padişah
10. Sadrazam

12. 1: b 2: e 3: a 4: d 5: c 6: f

13. • Doğu Akdeniz'de önemli bir üstünlük sağlanmıştır.
• Asya ile Afrika arasında önemli bir geçiş güzergahı ele geçirmiştir.
• Osmanlı toprakları Kuzey Afrika'ya kadar genişlemiştir.

14.

15. a. 1, 5 ve 6
b. 1 ve 9
c. 5 ve 7
d. 1 ve 2
e. 3, 4 ve 8
f. 2, 3, 4 ve 8

16.

	D	Y	
1	✓		İlk Osmanlı ordusu, Yaya ve Müsellem olarak Orhan Bey tarafından kuruldu.
2	✓		Kapıkulu Askerleri, devşirme usulüne göre alınmaktadır.
3		✓	Kaptan-ı Derya, kara kuvvetleri komutanıdır.
4	✓		Padişahın katılmadığı savaşlarda başkomutan sadrazamdır.
5	✓		Akıncılar, keşif yapan öncü birliklerdir.
6		✓	Cebeci Ocağı, tüneller kazarak surları yıkarlar.
7	✓		Yeniçeriler üç ayda bir “ulufe” denilen maaş alırlar.
8	✓		Tımar sisteminden “cebelü” denilen askerler yetişir.
9		✓	Deliler, aklen deli olanlardan oluşan bir askerî gruptur.

17. a. 5
b. 2, 10 ve 12
c. 4 ve 7
d. 6, 8 ve 9
e. 3
f. 1, 9 ve 11

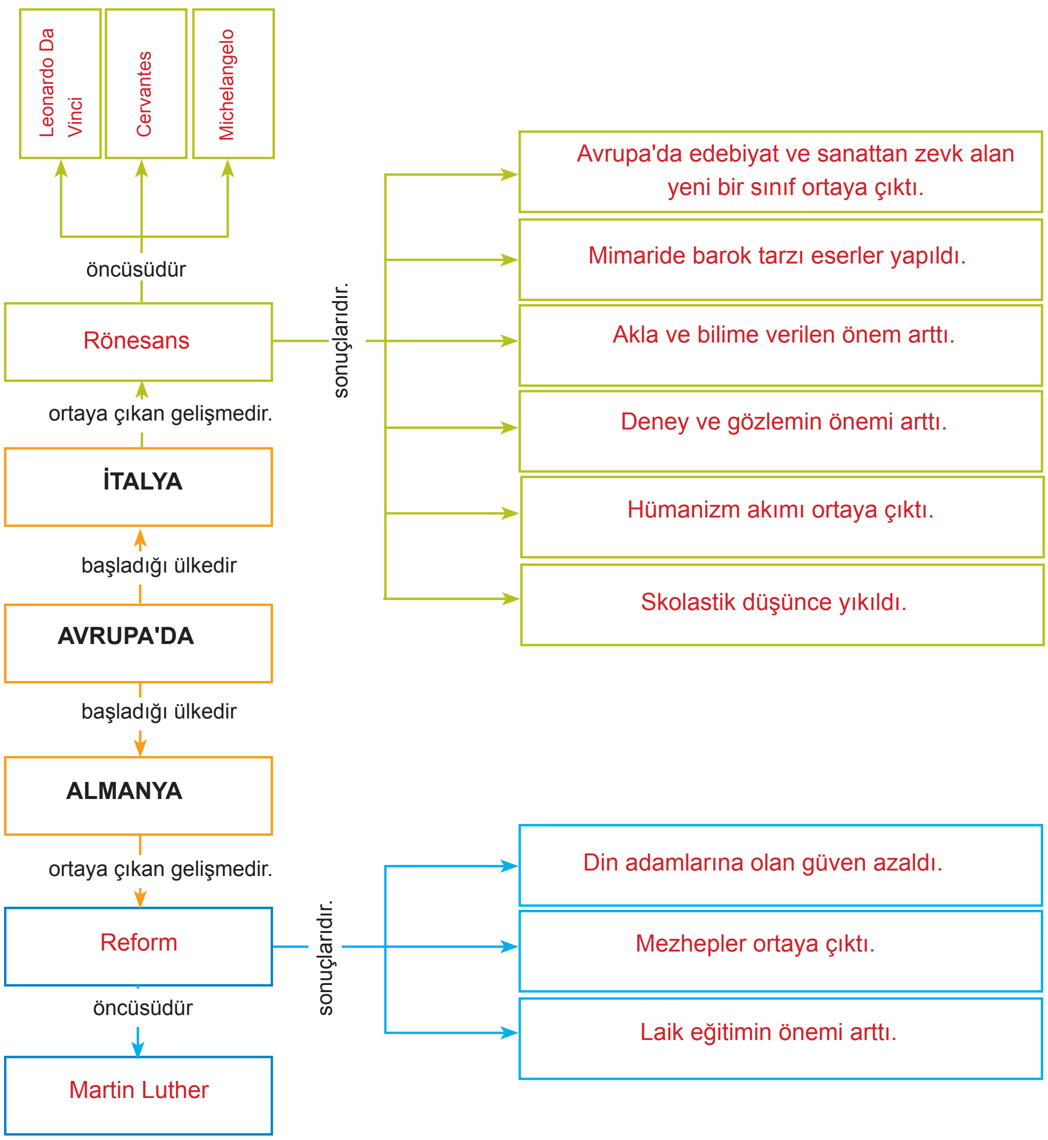
18.

Batıda Hâkimiyet	İslam Dünyasında Liderlik	Akdeniz Hâkimiyeti	Karadeniz Hâkimiyeti
Belgrat	Mercidabık	Kıbrıs	Sinop
Mohaç	Ridaniye	Otronto	Trabzon
Varna	Çaldıran	Rodos	Amasra
Kosova	Turnadağ	Preveze	Kırım

19. a. Islahat, Tanzimat
b. Sanayi İnkılabı'na
c. Aydınlanma Çağı
d. Rönesans'ın
e. İpek, Baharat
f. ekonomik

20. Coğrafi Keşifler, Rönesans, Reform, Aydınlanma Çağı, Fransız İhtilali, Sanayi İnkılabı

21.

22. Boş bırakılan bölüme konuyla ilgili görüşlerinizi yazınız.

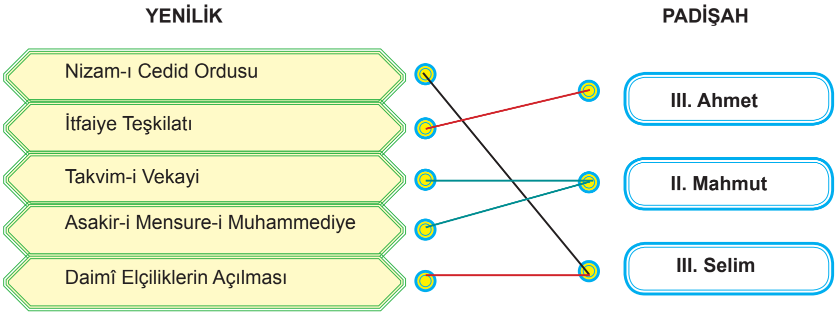
23.

Faktörler	Rönesans	Reform	Coğrafi Keşifler
Domates, patates, kakao gibi ürünlerle karşılaşıldı.			✓
Yeniden doğuş olarak isimlendirildi.	✓		
Ortaya çıkmasında kâğıt ve matbaanın etkisi vardır.	✓		
İpek ve Baharat ticaret yolları önemini kaybetti.			✓
Kilise ve Papa'ya olan inanç azaldı.		✓	
Eski Yunan ve Roma eserleri keşfedilip incelendi.	✓		
Luther önderliğinde Almanya'da başladı.		✓	
Dayanıklı gemiler ve pusulanın icadı sonucunda hızlandı.			✓

24. Boş bırakılan bölüme konuyla ilgili görüşlerinizi yazınız.

25. a. Siyasi
b. Kültürel
c. Toplumsal
d. Sağlık
e. Kültürel
f. Ulaşım
e. Haberleşme
f. Eğitim

26.

27.

İdari (Siyasi)	Ekonomik	Eğitim-Kültürel	Askerî	Mimari
g	c	e	a	d
h		f	b	
		i		
		j		

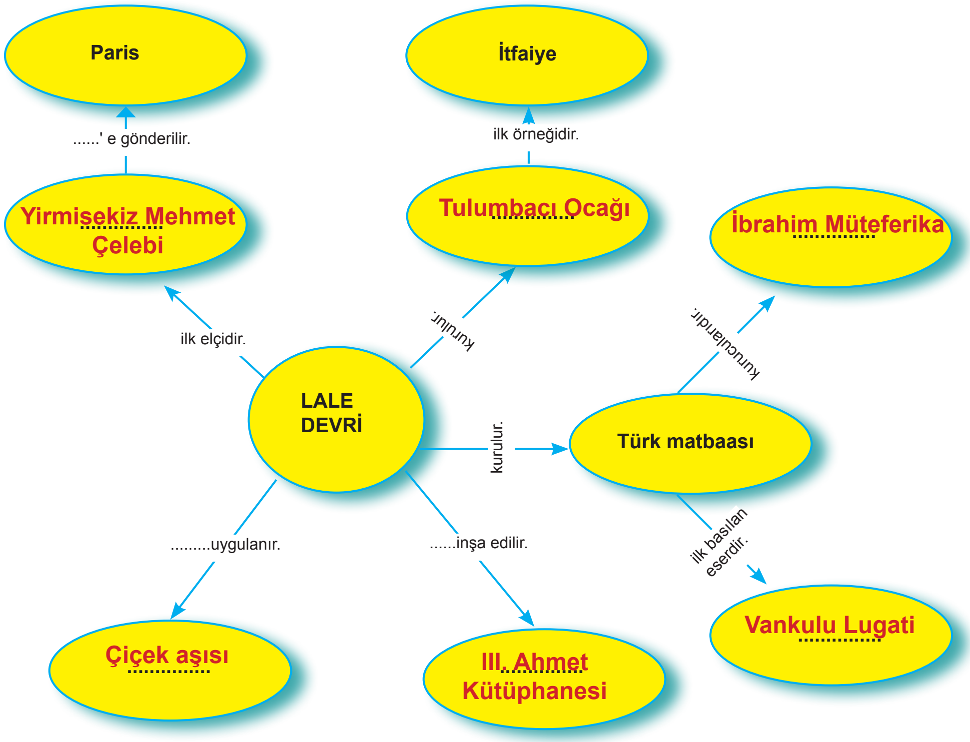
28.

18-19. yüzyıl ıslahatları	PADİŞAHLAR		
	III. Ahmet	II. Mahmut	Abdülmecid
1840 yılında Posta Nezareti(Bakanlığı) kuruldu.			✓
İlköğretim İstanbul'da zorunlu ve parasız hâle geldi.		✓	
1851 yılında Şirket-i Hayriye kuruldu.			✓
Avrupa mimarisiyle ilk eserler yapıldı.	✓		
1831 yılında "Takvim-i Vekayi" adıyla ilk Türkçe resmî gazete basıldı.		✓	
1727'de ilk Türk matbaası kuruldu.	✓		

29. 1: c   2: d   3: a   4: b

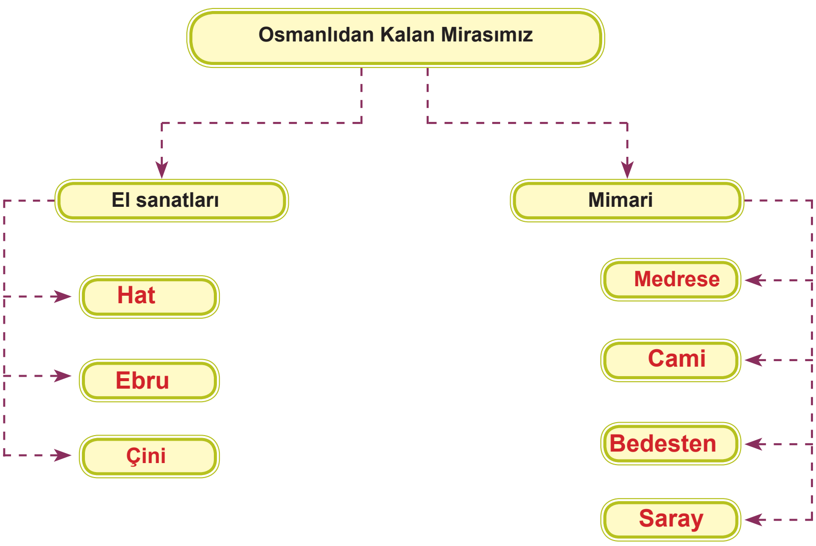
30. Çini, Ebru, Hat

31.

32. Sağlık : Çiçek aşısı uygulandı.
Sanat: Avrupa tarzında mimari eserler yapıldı.
Eğitim: Kütüphane açıldı.
Ekonomi: Yalova'da kağıt fabrikası kuruldu.

33.

CEVAP ANAHTARI

34. C
35. B
36. B
37. A
38. C
39. C
40. C
41. B
42. B
43. D
44. D
45. B
46. D
47. B
48. D
49. A
50. D
51. B
52. D
53. D
54. B
55. D
56. D
57. C
58. D
59. B
60. D
61. A
62. C
63. C
64. D
65. A
66. B
67. D
68. B
69. D
70. D
71. C
72. D
73. A
74. B
75. C
76. D
77. C
78. C
79. B
80. C

meb.gov.tr